

Vleermuisonderzoek

Hoogendijkstraat te Tiel

Vleermuizenonderzoek Hoogendijkstraat te Tiel

Beknopt overzicht van de inventarisatiegegevens

***Vleermuizenonderzoek
Hoogendijkstraat te Tiel***

In opdracht van:

Grontmij

Uitgevoerd door:

Ecochore Natuurtechniek

Ruiterweg 8

7152 DE EIBERGEN

T 0544-350297

M 06-15904121

E info@ecochoire.nl

I www.ecochoire.nl

Auteur R. Lacet

Veldwerk: R. Lacet & B. Voerman

september 2007

Dit rapport is gedrukt op 100% FSC-papier

Inhoud

1. Aanleiding en doel.....	4
2. Inventarisatieopzet en gebiedsbeschrijving.....	5
2.1 Onderzoeksmethode.....	5
2.2 Gebiedsbeschrijving	5
3. Onderzoeksresultaten.....	7
4. Toetsing Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet	8
5. Conclusie en aanbevelingen	9
Literatuur	9

1. Aanleiding en doel

Binnen de bebouwde kom van Tiel, ten noorden van de Hoogendijkstraat, zijn plannen voor het ontwikkelen van woningbouw. De gemeente Tiel is voornemens de aanwezige bebouwing te slopen waardoor ruimte voor woningbouw ontstaat.

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (Ff-wet) van kracht. Middels deze wet wordt een groot aantal plant- en diersoorten beschermd.

Als er plannen zijn om bepaalde handelingen uit te voeren, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna. Middels een natuurtoets kan worden bepaald of dier- en plantsoorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de werkzaamheden dan wel dat er gezocht moet worden naar mitigerende en/of compenserende maatregelen. Hiervoor zullen eventueel ontheffingen moeten worden aangevraagd bij Dienst Regeling van het ministerie van LNV.

Door de beschermde status binnen de Habitatrichtlijn Bijlage IV, zijn vleermuizen als streng beschermde soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. Zowel de verblijfplaatsen als belangrijke vliegroutes en foerageergebieden zijn beschermd.

Binnen deze groep van ca. 21 soorten, zijn enkele soorten algemeen voorkomend en enkele soorten zeer zeldzaam dan wel uitgestorven. Met name binnen het stedelijk gebied zijn enkele soorten te verwachten die vrij algemeen zijn in Nederland én gebouwbewonend zijn. Hierdoor is het van belang, bij plannen voor ontwikkelingen, in kaart te brengen of er vleermuissoorten gebruik maken van de betreffende locatie.

Om de functie van het plangebied “Hoogendijkstraat” voor vleermuizen in kaart te brengen, is opdracht gegeven aan Ecochore Natuurtechniek voor de uitvoering van een vleermuizenonderzoek. Dit rapport beschrijft de bevindingen en consequenties.

2. Inventarisatieopzet en gebiedsbeschrijving

Voor de vleermuisinventarisaties zijn 5 bezoeken in mei-augustus 2007 aan de locatie gebracht. De inventarisaties zijn uitgevoerd op voor dit onderzoek zo geschikt mogelijke dagen en tijden. Hieronder worden kort de bevindingen opgesomd waarna een conclusie en enkele aanbevelingen worden gegeven.

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek is uitgevoerd in 4 avondronden en één ochtendbezoek.

Tijdens de avondbezoeken is middels bat-detectors vanaf enkele minuten voor zonsondergang tot enige tijd erna op verschillende plaatsen op de locatie gepost. Met behulp van een bat-detector kunnen de ultrasone geluiden van vleermuizen worden omgezet in, voor het menselijke oor, hoorbare geluiden. Hierdoor kunnen de verschillende soorten op naam worden gebracht. Daarnaast zijn de gebouwen bij daglicht aan de buitenzijde geïnspecteerd op mogelijke aanwijzingen van bewoonbare verblijfplaatsen. Hierbij is bijvoorbeeld gezocht naar vetstrepen op de muren en keutels onder mogelijke geschikte openingen. Globaal is gezocht naar vliegroutes.

Tijdens het ochtendbezoek is gericht gezocht naar zwermende dieren. Met name soorten als Gewone Dwergvleermuis vertonen in de ochtendschemering veelal zwermgedrag in de nabijheid van verblijfplaatsen waardoor deze locaties beter in beeld te brengen zijn.

Bezoekdata en weersgesteldheid:

26 april	- vanaf 20.30; helder, droog, 13 °C windkracht 2
21 mei	- vanaf 21:25; bewolkt, droog, 19 °C windkracht 2
12 juni	- vanaf 21:35; half bewolkt, droog, 16 °C windkracht 2
19 juli	- vanaf 22:00; half bewolkt, droog, 17 °C windkracht 3
15 augustus	- vanaf 05:45; half bewolkt, droog, 12 °C windkracht 2

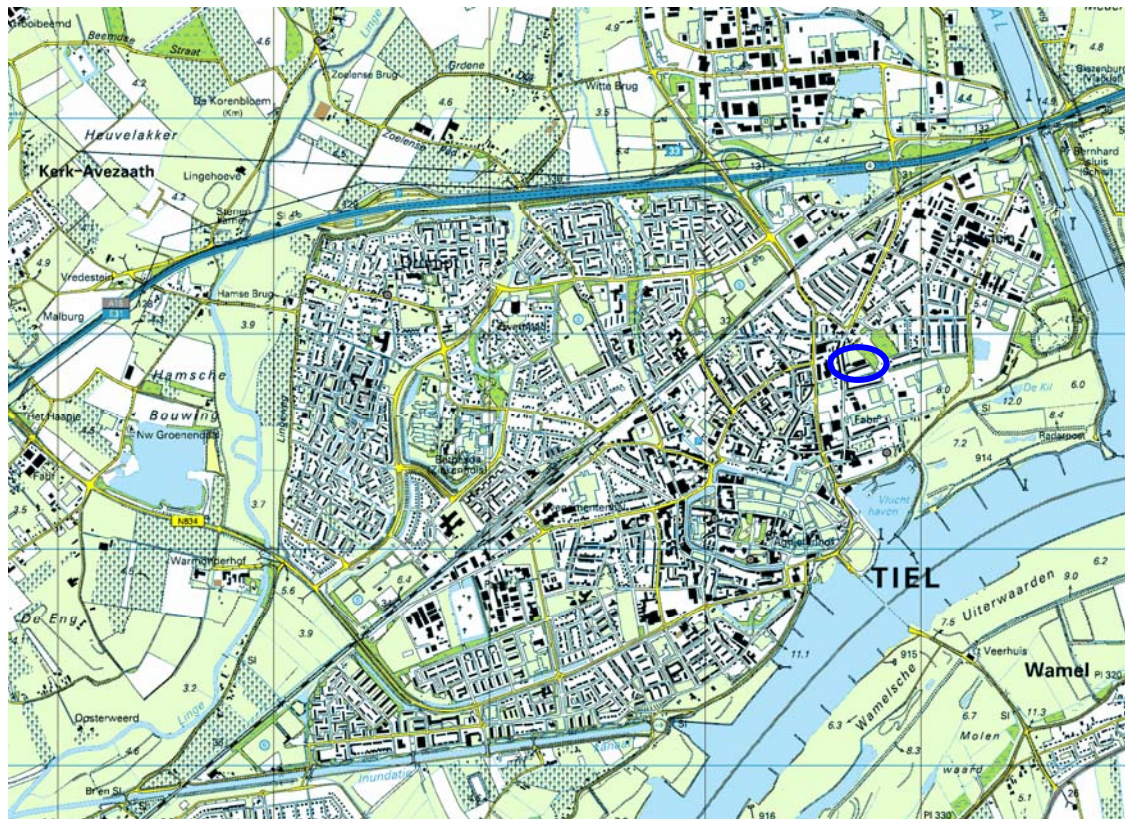
2.2 Gebiedsbeschrijving

Het onderzoek is specifiek gericht op de aanwezigheid van vleermuizen op en nabij de gebouwen aan de Hoogendijkstraat, binnen de bebouwde kom van Tiel.

Binnen het onderzoeksgebied staan diverse loodsen of fabriekshallen en een aantal woonhuizen. Centraal, aan de Hoogendijkstraat, is één woning aanwezig waar we eveneens het weinige aanwezige groen binnen het onderzoeksgebied aantreffen in de vorm van een tuin met enkele coniferen en sierheesters. Overig groen is nagenoeg niet aanwezig behoudens een groot braakliggend terrein met enkele bomen aan de noordzijde van het onderzoeksgebied. Het overige grondoppervlak van het onderzoeksgebied is geheel verhard.

De woningen aan de zuidkant van de Hoogendijkstraat vallen buiten de grenzen van het onderzoeksgebied.

Zie voor ligging figuur 1 en 2.

Figuur 1. overzichtskaart ligging plangebied

Figuur 2. luchtfoto plangebied

3. Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen weergegeven waarna een conclusie en enkele aanbevelingen worden gegeven.

Tijdens de bezoeken zijn slechts enkele vleermuizen opgemerkt. Er zijn hoofdzakelijk waarnemingen verricht van Gewone Dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). In totaal zijn op twee locaties vleermuizen waargenomen. Op de kruising Hoogendijkstraat - Braamstraat Binnenpad, zijn enkele, tot max. 6, Gewone Dwergvleermuizen waargenomen. Deze dieren waren korte tijd foeragerend aanwezig waarna ze in noordelijke richting doorvlogen. Bij de overige waarneming betroffen het 4 maal solitaire, tijdelijk aanwezige dieren. Vanaf de binnenplaats tussen de woningen en de bedrijfsloodsen, werd 1 maal een doortrekkende Laatvlieger (*Eptesicus serotines*) waargenomen, richting noord; deze had geen specifieke binding met het gebied.

Tijdens het ochtendbezoek zijn geen zwermende dieren aangetroffen.

Hoewel de aanwezige gebouwen mogelijkheden lijken te bieden voor geschikte verblijfplaatsen, zijn deze niet aangetroffen. Ook zijn geen zwermende dieren in de omgeving gesignaleerd.

Met name het achterliggende perceel met ruigte, struweel en bomen, wordt enige tijd gebruikt om te foerageren. Ook dit terrein vormt geen essentieel verblijfsgebied voor vleermuizen.

In een woning aan de overzijde van de Hoogendijkstraat werd een ruimte achter een regenpijp door een Gierzwaluw gebruikt als nestplaats (1 nest). Deze woning ligt strikt genomen buiten de plangrenzen.

Tijdens de avondbezoeken is tweemaal een Egel waargenomen.

- Vliegroute Gewone Dwergvleermuis
- Foerageergedrag Gewone Dwergvleermuis
- Vliegroute Laatvlieger
- Nesplaats Gierzwaluw

4. Toetsing Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd krachtens tabel 3 van de AMvB ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Hierdoor geldt voor deze soorten een zware toets indien er mogelijk negatieve consequenties zijn door het uitvoeren van werkzaamheden.

In het gebied zijn geen verblijfplaatsen aanwezig. De verblijfplaatsen van de waargenomen Gewone Dwergvleermuisen, moeten worden gezocht in gebouwen buiten de planlocatie. Daarnaast behoort het onderzoeksgebied niet tot een belangrijk foerageergebied en zijn essentiële vliegroutes niet aanwezig. Gezien het bovenstaande vormt de sloop van de gebouwen op de locatie geen bedreiging voor vleermuisen.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden hoeven geen ontheffingen voor vleermuisen te worden aangevraagd.

Tabelindeling Flora- en Faunawet

- Tabel 1: Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing/lichte toets
- Tabel 2: Overige soorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/lichte toets
- Tabel 3: Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Vleermuisen				
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Rode lijst	Ff-wet	HR
Gewone Dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus		3	IV

legenda

Habitatrichtlijn codering

- II* - dier- en plantsoorten waarvoor speciale beschermingszones moeten worden aangewezen
- IV* - dier- en plantsoorten die strikte bescherming genieten
- V* - dier- en plantsoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur moet worden gereguleerd

5. Conclusie en aanbevelingen

In het gebied en omgeving zijn enkele waarnemingen gedaan van Gewone Dwergvleermuizen en eenmaal een Laatvlieger. Alle dieren waren korte tijd foeragerend aanwezig of werden langstrekking waargenomen. In de te slopen gebouwen zijn geen verblijfplaatsen aanwezig.

Het groene ruigte perceel aan de achterzijde van de gebouwen, wordt enige tijd gebruikt om te foerageren.

Er zijn geen ontheffingen noodzakelijk voor vleermuizen.

Door het opnieuw inrichten van woonwijken kunnen, door middel van kleine ingrepen, kansen worden gecreëerd om de kwetsbare diergroep vleermuizen te bevorderen. Zo kunnen laanbeplantingen nieuwe vliegroutes vormen en zijn diverse mogelijkheden voor verblijfplaatsen in woningen mogelijk. Hierbij moet men denken aan het toegankelijk maken van de spouwmuur door middel van enkele open stootvoegen. Hierdoor kunnen deze insectenetende dieren geschikte locaties vinden en een belangrijk onderdeel vormen van het stedelijke ecosysteem.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat toename van lichtbronnen en lichtintensiteit in het gebied nadelig is voor de aanwezige vleermuizen.

Voor adviezen voor ecologische inrichting van het gebied kan Ecochore Natuurtechniek u behulpzaam zijn.

Literatuur

- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl
- H. Limpen et al.; Atlas van de Nederlandse Vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV-uitgeverij. 1997.